

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 2

The Relationship Between The Digital Leadership of School
Administrator and The Learning Organization of Schools Under
The Secondary Education Service Area Office Bangkok 2

โสพนา เอี่ยมขจรศิริ*

Sopana Eamkajonsiri

Received: February 16, 2025 Revised: April 8, 2025 Accepted: June 13, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2. เพื่อศึกษา
การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
สหวิทยาเขตนวมินทร์ จำนวน 357 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม
(Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

Corresponding Author: sopana@nmk.ac.th

ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.756$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการรู้ดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.692$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.686$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research aims to 1. study the digital leadership of school administrators, 2. study the learning organization of schools and 3. investigate the relationship between the digital leadership of school administrators and the learning organization of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2. The sample group consisted of 357 government teachers teaching in schools within the Nawaminthra school network. selected using Cohen's sample size table. Using the cluster sampling method. The research tool was a questionnaire measuring the relationship between the digital leadership of school administrators and the learning organization of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2. The statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient.

The research results indicated that 1. The overall level of digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2, was high. 2. The overall level of schools being learning organizations under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2, was high. 3. The relationship between the digital leadership of school administrators and the learning organization of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2, was significantly high ($r_{xy} = 0.754^{**}$), with statistical significance at the .01 level. When considering each aspect, it was found that the aspect of creating digital culture was at a high level ($r_{xy} = 0.756^{**}$) with statistical significance at the .01 level, followed by the aspect of digital literacy at a moderate level ($r_{xy} = 0.692^{**}$) with statistical significance at the .01 level, followed by the aspect of having a digital vision at a moderate level ($r_{xy} = 0.686^{**}$) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Relationship, Digital Leadership, Learning Organization

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวดที่ 9 ว่าด้วยเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ได้กล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรให้สามารถผลิตและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนากำลังคนให้มีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ยุคสังคมและเศรษฐกิจดิจิทัล จะต้องให้ความสำคัญที่จะพัฒนาช่วงวัยทำงานในทุก ๆ อาชีพ เพื่อให้แต่ละอาชีพมีความสามารถ มีทักษะเฉพาะทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม และเทคโนโลยีดิจิทัลจะต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน และแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ได้กล่าวว่า จะให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนวัยทำงานทุกสาขาอาชีพ ทั้งบุคลากรภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรงให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในระดับมาตรฐานสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างและจ้างงานที่มีคุณค่าสูง ในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและสถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ จะต้องมีการปรับตัว วางแผน รับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันนั้น จะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ได้กล่าวเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์พัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาพัฒนา ด้านการศึกษา ขับเคลื่อน การพัฒนาการเรียนรู้และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงต้องก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมภายในโรงเรียนมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและบรรลุเป้าหมายองค์การ (จินตนา แสนสุข, 2559) ดังนั้น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยที่จะส่งผลไปสู่การบริหารและการนำสถานศึกษาให้สำเร็จหรือล้มเหลว และจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ความได้เปรียบของสถานศึกษา ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ 5 ประการ 1) ส่งเสริมการสื่อสารการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี 2) มีความวิริยะอุตสาหะต่อองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญา และพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ 3) เต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญาและคิดค้นนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการบริการใหม่ ๆ 4) พัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล 5) การสร้างปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต (ชีวิน อ่อนละอ และคณะ, 2563) อีกทั้งผู้บริหารต้องมีปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัล ดังนี้ 1) การพัฒนาค่านิยมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยองค์การกำหนดค่านิยมให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) ขององค์การ 2) การจัดการความรู้โดยการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ให้แก่

บุคลากร 3) ทักษะที่จำเป็นในอนาคตในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัล 4) ความสามารถที่จะเรียนรู้และอยู่ร่วมกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ 5) การพัฒนาทักษะของบุคลากรให้ตรงกับงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัล (โสมวลี ขยามฤต, 2564) จากการศึกษาแนวคิดและความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงสร้างนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่การทำงานในระบบดิจิทัล เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 2) การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 3) การรู้ดิจิทัล

องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่บุคลากรในองค์กรมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดร่วมกันทั้งระบบ ดังนั้น องค์กรแห่งการเรียนรู้จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรในยุคปัจจุบัน รวมถึงการบริหารองค์กรของผู้บริหารเพื่อที่จะสามารถนำพาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านทั้งระบบและเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรอีกด้วยจากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้นนั้น ในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การศึกษาและนักเรียนถือว่าเป็นปัจจัยและเป็นพื้นฐานสำคัญ เพราะจะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรต่อไป Senge (1990) ได้กล่าวถึงความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่บุคคลในองค์กรได้เพิ่มขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายในระดับต่าง ๆ ที่บุคคลต้องการเป็นองค์กรที่มีรูปแบบความคิดใหม่ ๆ แลกเปลี่ยนความคิดให้เกิดขึ้นเป็นที่ปรารถนา และแรงบันดาลใจร่วมกันของสมาชิกในองค์กร และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในเรื่องของวิธีการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและวิธีการที่จะเรียนรู้ไปด้วยกันทั้งองค์กร ดังนั้น เมื่อการเรียนรู้ไม่มีจุดสิ้นสุด คนยังเรียนรู้ก็จะยิ่งขยายขีดความสามารถของตนเพิ่มขึ้น องค์กรก็จะเติบโตและพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไปได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด โดยเสนอแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ความรอบรู้แห่งตน 2) แบบแผนความคิดอ่าน 3) วิสัยทัศน์ร่วม 4) การเรียนรู้เป็นทีม 5) การคิดอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารที่มีคุณสมบัติของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะมีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถส่งเสริมให้องค์กรเกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในกำหนดทิศทางการวางแผนวางกลยุทธ์ การพัฒนาบุคลากรภายในของสถานศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

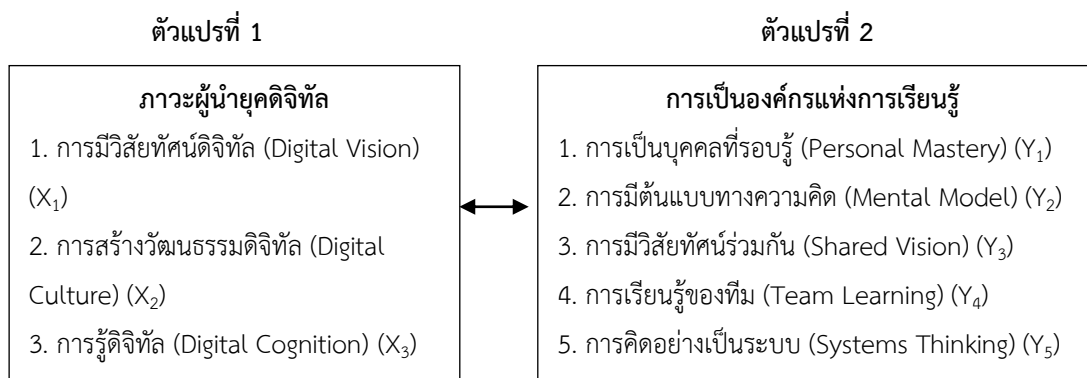
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. เพื่อศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

กรอบแนวความคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลจากนักวิชาการและผู้ที่ได้ศึกษา ได้แก่ จุฑามาศ กมล และ สุภาวดี ลาภเจริญ (2565), เทิดศักดิ์ วิไลเกษม และคณะ (2566) สุรรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) จิตรกร จันทร์สุข และ จีรนนท์ วัชรกุล (2564) นำแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1990) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย 52 โรงเรียน จำนวน 5,534 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2566 ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen, Manion & Morrison (2018) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จาก 6 สหวิทยาเขต ได้แก่ สหวิทยาเขตวชิรบูรพา สหวิทยาเขตนวมินทร์ สหวิทยาเขตรัชชวิภา สหวิทยาเขตภาคินพวัฒน์ สหวิทยาเขต

เบญจวิโรฒ และสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ สหวิทยาเขตนวมินทร์ที่ระบับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา อายุ และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

2.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

2.2.1 ศึกษา ค้นคว้า ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยและข้อคำถามเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยในแต่ละข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.3 นำเครื่องมือที่พัฒนาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งแสดงว่า เครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

(Item-Total Correlation: r_{xy}) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48 – 0.81 ซึ่งผลการวิเคราะห์มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

2.2.7 วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.981

2.2.8 จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง นำส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลข้าราชการครูในสถานศึกษา

3.2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผ่านทาง Google Form ระหว่างวันที่ 19 - 30 สิงหาคม 2567 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.20

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้จำแนกภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2. ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 3. ด้านการรู้ดิจิทัล เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best & Kahn (1993) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้จำแนกการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2. ด้านการมีต้นแบบทางความคิด และ 3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5. การคิดอย่างเป็นระบบ เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best & Kahn (1993) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product- Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร จากครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 357 คน ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	(n = 322)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.15	0.68	มาก	1
2.	ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.12	0.70	มาก	2
3.	ด้านการรู้ดิจิทัล	4.05	0.52	มาก	3
รวม		4.11	0.68	มาก	

จากตาราง 1 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำคุณคิดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.70) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.52)

เมื่อพิจารณาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารของท่านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ผู้บริหารของท่านตอบสนองต่อนโยบายด้านดิจิทัลของหน่วยงานทางการศึกษาด้านสังกัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารของท่านติดตามและ

ประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะทางด้านดิจิทัล เมื่อพิจารณาด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารของท่านมีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารของท่านให้ความสำคัญกับการสื่อสารและทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อเข้าถึงทักษะความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารของท่านมีการกำหนดนโยบายและแผนงานกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล เมื่อพิจารณาการรู้ดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารของท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ผู้บริหารของท่านให้ความสำคัญกับการสื่อสารและทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อเข้าถึงทักษะความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารของท่านมีความคิดสร้างสรรค์ด้านดิจิทัลและค้นพบวิธีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

2. ผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน	(n = 322)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.36	0.56	มาก	1
2.	ด้านการมีต้นแบบทางความคิด	4.23	0.57	มาก	4
3.	ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.19	0.66	มาก	5
4.	ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.29	0.65	มาก	2
5.	ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.27	0.58	มาก	3
รวม		4.27	0.54	มาก	

จากตาราง 2 การวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.19$) (S.D. = 0.66)

เมื่อพิจารณาด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านพยายามเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อความก้าวหน้า และก้าวทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ การเรียนรู้ทำให้ท่านเพิ่มความสามารถ และศักยภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดผลงานที่ต้องการได้จริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาและปรับปรุงงานด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เรียนรู้จากการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ท่านจะถามเหตุผลเพื่อนร่วมงานที่มี

ความเห็นขัดแย้งกับตนเองก่อนที่จะโต้แย้งออกไป และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผลการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะได้ความเห็นพ้องร่วมกันที่จะนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาในโรงเรียนและปัญหาการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษา รองลงมาคือ ท่านพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนเองให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาระดมความคิดของบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

ภาวะผู้นำคุณกิจ ของผู้บริหารสถานศึกษา	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	0.571**	0.625**	0.656**	0.658**	0.573**	0.686**
X ₂	0.641**	0.670**	0.720**	0.714**	0.655**	0.756**
X ₃	0.576**	0.622**	0.659**	0.668**	0.585**	0.692**
X _{tot}	0.632**	0.677**	0.719**	0.721**	0.641**	0.754**

** แทนความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.754^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมคุณกิจ (X₂) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (Y_{tot}) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.756^{**}$) รองลงมาคือ ด้านการรู้ดีจิต (X₃) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (Y_{tot}) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.692^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์คุณกิจ (X₁) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (Y_{tot}) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.686^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านการสร้างวัฒนธรรมคุณกิจ (X₂) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.756^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y₂) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.720^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Y₄) อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.714^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านการมีต้นแบบทางความคิด (Y₂) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.670^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รองลงมาคือ การคิดอย่างเป็นระบบ (Y_5) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.655^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
รองลงมาคือ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.641^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านการรู้ดิจิทัล (X_3) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.692^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Y_4) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.668^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y_3) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.659^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการมีต้นแบบทางความคิด (Y_2) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.622^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Y_5) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.585^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.576^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.686^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Y_4) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.658^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y_3) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.656^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการมีต้นแบบทางความคิด (Y_2) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.625^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Y_5) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.573^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.571^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกทั้งในภาพรวมและรายด้านหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นจะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยง สร้างนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่การทำงานในระบบดิจิทัล เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวิรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวิรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวิรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดบุรีรัมย์

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ด้านการมีต้นแบบทางความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงองค์กร ซึ่งมีบรรยากาศ วิธีการเรียนรู้ที่เป็นพลวัต มีวัฒนธรรม ในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมีเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการ และใช้ความรู้เป็นเครื่องมือไปสู่ความสำเร็จควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้นามา ซึ่งประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรา โพธิ์พัฒนชัย และ จุลติศ คำญัทพ์ (2565) ได้ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพฯ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ลำดับที่ 2 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ลำดับที่ 3 ด้านแบบแผนทางความคิด ลำดับที่ 4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และลำดับที่ 5 ด้านความรอบรู้แห่งตน

3. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการส่งเสริมให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มีการนิเทศ ติดตาม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้บริหารจัดการเรียนรู้ มีการปลูกฝังให้ครู นักเรียนและบุคลากรรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอันก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่มีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และควรเพิ่มเติมการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การกำหนดนโยบายและแผนงานกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุชญา วงษ์เพิก (2566) ได้ศึกษานวัตกรรมการศึกษาและการวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับองค์กรสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นความสำเร็จขององค์กร ท่ามกลางภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา สิ่งที่ต้องพัฒนาควบคู่ไปด้วย คือ การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความรอบรู้มีความรัก ในการพัฒนาตนเองมีวัฒนธรรมองค์กรการเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้บริหารการศึกษาจะต้องใช้ความสามารถและอำนาจในการตัดสินใจ เป็นนักประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเป็นผู้นำทางวิชาการและบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหาร มีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการ ซึ่งการจะเกิดองค์การการเรียนรู้ได้ ต้องอาศัยวัฒนธรรมของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ ต้องสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงให้กล้าคิดกล้าทำ ต้องไม่ขัดขวางการเรียนรู้ ต้องเกิดจากผู้ตามหรือผู้ปฏิบัติงานและมีผู้นำคอยสนับสนุน เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถนำพาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จและความเป็นเลิศได้อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับคุณสมบัติที่ผู้บริหารควรมี คือ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ซึ่งจะบ่งชี้ถึงความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์การให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยง สร้างนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

2. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรู้จักดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารของท่านมีความคิดสร้างสรรค์ด้านดิจิทัลและค้นพบวิธีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ดังนั้น ผู้บริหารควรเพิ่มเติมทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านดิจิทัลรวมถึงมีการศึกษาค้นคว้าและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการบริหาร

3. ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาระดมความคิดของบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยการจะสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมาจากการระดมความคิดของบุคลากรทุกฝ่าย และต้องมีความเข้าใจตรงกัน

4. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมากขึ้น แสดงออกถึงความมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง กำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ วางแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการเทคโนโลยีทั่วทั้งสถานศึกษาและมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะทางด้านดิจิทัล

5. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมากที่สุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลให้เกิดขึ้นในองค์กรได้ ก็จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอีกทั้งยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้กับนักเรียน ครู และโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มตัวแปรปัจจัยในการศึกษาด้านภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น เพราะจะทำให้เห็นถึงมุมมองและแนวคิดของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล เพื่อนำมาสู่แนวทางในการพัฒนาผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

2. ควรมีการวิจัยศึกษาภาวะผู้นำคุณกิจของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*.
https://cio.mhesi.go.th/sites/default/files/document_download_file/1467115019.pdf
- เกตุขญา วงษ์เพิก. (2564). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้.
วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(2), 467 - 478.
<https://so3.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/251086/169957>
- จันทนา แสนสุข. (2559). *ภาวะผู้นำ Leadership* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บริษัท ทริบเพิล กรุ๊ป จำกัด.
- จิตรกร จันท์สุข และ จิรนนท์ วัชรกุล. (2564). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
 ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สพป.อุดรธานี เขต 3. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ศรีสะเกษ*, 15(2), 36 - 49. [https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/
 view/251233/171825](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/251233/171825)
- จุฑามาศ กมล และ สุภาวดี ลาภเจริญ. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
 ในสังกัดสทวิทยาเขตปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *Journal of Roi
 Kaensarn Academi*, 7(8), 389 - 403. [https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/
 article/view/255423/173323](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/255423/173323)
- ชีวิน อ่อนละออ, สุชาติ บางวิเศษ, กานนท์ แสนภา, และสวิตา อ่อนละออ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 สำหรับนักบริหารการศึกษา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 10(1), 108 - 119.
<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CAS/issue/view/17741/4932>
- เทิดศักดิ์ วิลเกษม, อธิป เกตุศิริ, และชวนคิด มะเสนะ. (2566). การศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร
 สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี
 อำนาจเจริญ. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 8(2), 137-152.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/266794/178995>
- นุชรา โพธิ์พัฒนชัย และ จุลติศ คัญทัพ. (2565). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
 เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 16(3), 95 - 109.
<https://so09.tci-thaijo.org/index.php/JOESU/article/view/271/95>
- สุรรัตน์ รอดพัน, นเรศ ชันชะรี, และสุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน
 ประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. *วารสารการบริหาร
 การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(35), 36-45.
[https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=922&FileArticle=922-ArticleTextFile-
 20210617150425.pdf](https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=922&FileArticle=922-ArticleTextFile-20210617150425.pdf)

- โสมวลี ขยามฤต. (2564). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐและเอกชน. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 4(1), 38 - 50.
https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/download/244889/169559
- Best, J. V. & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Allyn and Bacon.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). Routledge.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of The Learning Organization*. Century Press.

